

สาธารณรัฐแอฟริกาใต้ (Republic of South Africa)

เมืองหลวง กรุงพริทอเรีย

ที่ตั้ง ใต้สุดของทวีปแอฟริกา เส้นละติจูด 29 องศาใต้ และเส้นลองจิจูด 24 องศาตะวันออก พื้นที่โดยรวม 1,219,090 ตร.กม. มีชายแดนทางบกยาว 5,244 กม. และมีชายฝั่งยาว 2,798 กม.

อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดกับบอตสวานา (1,969 กม.) และซิมบับเว (230 กม.)
ทิศตะวันออก	ติดกับโมซัมบิก (496 กม.) เอสวาตินี (438 กม.) และมหาสมุทรอินเดีย
ทิศใต้	ติดกับมหาสมุทรอินเดีย
ทิศตะวันตก	ติดกับนามิเบีย (1,005 กม.) และมหาสมุทรแอตแลนติก
พื้นที่ตอนกลาง	เป็นที่ตั้งของเลโซโท โดยมีพรมแดนติดกัน (1,106 กม.)

ภูมิประเทศ เป็นที่ราบกว้างใหญ่ ล้อมรอบด้วยเนินเขาและที่ราบชายฝั่งทะเล

ภูมิอากาศ มีฝนตกน้อย ด้านชายฝั่งตะวันออกมีอากาศแบบกึ่งเขตร้อน อากาศอุ่นในตอนกลางวันและเย็นสบายในตอนกลางคืน

ประชากร 63,015,904 คน เป็นชาวแอฟริกันผิวดำ 81.7% ผิวสี 8.5% ผิวขาว 7.2% อินเดียและเอเชีย 2.6% อัตราส่วนประชากรจำแนกตามอายุ : วัยเด็ก (0-14 ปี) 27.2% วัยรุ่นถึงวัยกลางคน (15-64 ปี) 65.3% วัยชรา (65 ปีขึ้นไป) 7.5% (ปี 2567) อายุขัยเฉลี่ยของประชากรโดยรวม 66.5 ปี เพศชาย 63.6 ปี เพศหญิง 69.2 ปี อัตราการเกิด 19.6 คนต่อประชากร 1,000 คน อัตราการตาย 8.7 คนต่อประชากร 1,000 คน อัตราการเพิ่มของประชากร 1.07%

ศาสนา คริสต์ 86% ศาสนาที่นับถือวิญญาณบรรพบุรุษ/ศาสนาประจำชนเผ่า/นับถือภูตผี/ศาสนาอื่น ๆ ของชาวแอฟริกันดั้งเดิม 5.4% อิสลาม 1.9% ไม่นับถือศาสนา 5.2% และอื่น ๆ 1.5%

ภาษา ภาษาราชการ 12 ภาษา ได้แก่ isiZulu 24.4% isiXhosa 16.3% Afrikaans 10.06% Sepedi 10% อังกฤษ 8.7% Setswana 8.3% Sesotho 7.8% Xitsonga 4.7% siSwati 2.8% Tshivenda 2.5% isiNdebele 1.7% South African Sign Language (SASL) 0.02% และภาษาอื่น ๆ (เช่น ภาษา Khoi, Nama และ San) 2.1%

การศึกษา อัตราการรู้หนังสือ 91.2%

การก่อตั้งประเทศ กลุ่มพ่อค้าชาวเนเธอร์แลนด์เดินทางไปยังแอฟริกาใต้เมื่อปี 2195 และตั้งจุดพักบนเส้นทางการค้าเครื่องเทศระหว่างเนเธอร์แลนด์กับตะวันออกไกลที่เมืองเคปทาวน์ (Cape Town) จากนั้นเมื่อปี 2349 สหราชอาณาจักรยึดแหลม Good Hope ทำให้ชาวเนเธอร์แลนด์ต้องอพยพขึ้นไปทางเหนือและจัดตั้งเขตการปกครองของตนเอง การพบแหล่งเพชรและทองคำระหว่างปี 2410-2429 สร้างความร่ำรวยแก่ผู้ตั้งถิ่นฐานเดิมและตั้งรัฐบัวร์ (Boer) ขึ้นมา จากนั้นมีผู้อพยพมายังแอฟริกาใต้เพิ่มขึ้น (ส่วนใหญ่มาจากสหราชอาณาจักร) ทำให้ชาวบัวร์ที่อาศัยอยู่เดิมถูกรุกราน ชาวบัวร์จึงทำสงครามต่อต้านสหราชอาณาจักร (Boer War) ระหว่างปี 2442-2445 แต่พ่ายแพ้เมื่อปี 2491 ต่อมาชาวอังกฤษและชาวบัวร์ (หรือชาว Afrikaners) ร่วมกันบริหารประเทศตั้งแต่ปี 2453 ภายใต้ชื่อ สหภาพแอฟริกาใต้ (Union of South Africa) และปรับเปลี่ยนเป็นสาธารณรัฐเมื่อปี 2504 พรรคแห่งชาติที่มีชาว Afrikaners ได้เข้าบริหารประเทศเมื่อปี 2491 และประกาศใช้นโยบาย Apartheid ซึ่งเป็นนโยบายแบ่งแยกสีผิวที่เอื้อประโยชน์ต่อคนผิวขาว ซึ่งเป็นชนส่วนน้อยและกดขี่ชาวผิวสี ซึ่งเป็นชนส่วนใหญ่ พรรคสภาแห่งชาติแอฟริกัน (African National Congress-ANC) ต่อต้านนโยบาย Apartheid และผู้นำหลายคนถูกจับจำคุก รวมทั้งนาย Nelson Mandela ซึ่งถูกจำคุกนานถึง 27 ปี การประท้วงภายในประเทศและการกดดันจากนานาชาติทำให้เกิดการเจรจาและตกลงจะถ่ายโอนอำนาจสู่การปกครองโดยคนส่วนใหญ่ รวมทั้งการปลดปล่อยนักโทษทางการเมือง นำไปสู่การเลือกตั้งหลายเชื้อชาติเมื่อปี 2537 เป็นการสิ้นสุดนโยบาย Apartheid และเริ่มการปกครองโดยรัฐบาลที่นำโดยพรรค ANC

วันชาติ 27 เม.ย. (วันเสรีภาพของแอฟริกาใต้ เมื่อปี 2537)

การเมือง ปกครองระบอบประชาธิปไตยแบบสาธารณรัฐ มีประธานาธิบดีเป็นประมุขและหัวหน้ารัฐบาล วาระดำรงตำแหน่ง 5 ปี และดำรงตำแหน่งติดต่อกันได้ไม่เกิน 2 สมัย การเลือกตั้งประธานาธิบดีครั้งล่าสุดเมื่อ 16 มิ.ย.2567 ซึ่งเป็นการเลือกตั้งโดยอ้อมของสภาผู้แทนราษฎร (National Assembly) นายไซริล รามาโฟซา ได้รับเลือกเป็นประธานาธิบดี สมัยที่ 2 หลังจากพรรค African National Congress (ANC) ซึ่งเป็นพรรครัฐบาล ชนะการเลือกตั้งทั่วไปเมื่อ 29 พ.ค.2567 ส่วนการเลือกตั้งประธานาธิบดีครั้งต่อไปจะมีขึ้นในปี 2572

ฝ่ายบริหาร : ประธานาธิบดีเป็นผู้แต่งตั้ง ครม.

ฝ่ายนิติบัญญัติ : ใช้ระบบ 2 สภา คือ National Council of Provinces สมาชิก 90 คน (โดยมาจากสมาชิกสภาประจำจังหวัด จังหวัดละ 10 คน) วาระการดำรงตำแหน่ง 5 ปี (สภานี้มีอำนาจพิเศษในการปกป้องผลประโยชน์ของชาติ รวมทั้งปกป้องวัฒนธรรมและภาษาในชนกลุ่มต่าง ๆ) และสภาผู้แทนราษฎร (National Assembly) สมาชิก 400 คน มาจากการเลือกตั้งโดยตรง วาระการดำรงตำแหน่ง 5 ปี การเลือกตั้งทั้งสองสภาครั้งล่าสุด เมื่อ 29 พ.ค.2567 และการเลือกตั้งครั้งต่อไปจะมีขึ้นในปี 2572

ฝ่ายตุลาการ : มีศาลรัฐธรรมนูญ ศาลฎีกา (Supreme Court of Appeal) ศาลสูง (High Court) ศาลชั้นต้น (Magistrates' Courts) ศาลแรงงาน และศาลที่ดิน

พรรคการเมืองสำคัญ : มีพรรครัฐบาล ได้แก่ พรรค African National Congress (ANC) ซึ่งมีประธานาธิบดีรามาโฟซาเป็นหัวหน้า และพรรค Democratic Alliance (DA) เป็นพรรคร่วมรัฐบาล ส่วนพรรคฝ่ายค้าน ได้แก่ พรรค Economic Freedom Fighters (EFF) พรรค Inkatha Freedom Party (IFP) พรรค Freedom Front Plus (FF+) และพรรค uMkhonto weSizwe (MK)

กลุ่มพลังที่เคลื่อนไหวทางการเมือง : สหภาพแรงงาน Congress of South African Trade Unions หรือ COSATU พรรค South African Communist Party หรือ SACP องค์กร South African National Civics Organization หรือ SANCO ทั้งนี้ COSATU และ SACP อยู่ในกลุ่มพันธมิตร 3 ฝ่าย (Tripartite Alliance) ซึ่งสมาชิกที่เหลือ ได้แก่ African National Congress

เศรษฐกิจ แอฟริกาใต้เป็นประเทศที่มีรายได้ระดับปานกลาง เป็นตลาดใหม่ที่อุดมไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติ ตลาดการเงินพัฒนา มีระบบกฎหมาย การสื่อสาร พลังงาน และระบบการขนส่งที่ดี ภาคเศรษฐกิจมีด้านบริการ อุตสาหกรรม และการเกษตร ตลาดหลักทรัพย์แอฟริกาใต้มีขนาดใหญ่ที่สุดในแอฟริกา และใหญ่เป็นอันดับ 19 ของโลก อย่างไรก็ตาม แอฟริกาใต้ยังคงประสบปัญหาขาดแคลนกระแสไฟฟ้า การว่างงาน ความไม่เท่าเทียมกัน และความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจสูง โดยเฉพาะอัตราว่างงานสูงในกลุ่มเยาวชนผิวสี

เศรษฐกิจแอฟริกาใต้ในปี 2569 มีแนวโน้มเติบโตที่ 1.3-1.6% เนื่องจากรัฐบาลเผชิญช่วงรอยต่อในการปฏิรูปด้านการค้า การลงทุน โลจิสติกส์ และพลังงาน ซึ่งอยู่ระหว่างการปรับปรุงกฎระเบียบต่าง ๆ ที่ยังคงเป็นอุปสรรค คาดว่าในปี 2569 การปฏิรูปและนโยบายเศรษฐกิจจะกลายเป็นแรงผลักดันให้เศรษฐกิจภายในประเทศฟื้นตัวจากภาวะซบเซา ด้วยการลงทุนจากต่างประเทศที่เพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม ภาวะเศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัวและการดำเนินนโยบายปกป้องการค้าของสหรัฐฯ รวมถึงการแข่งขันอำนาจระหว่างสหรัฐฯ จีน และรัสเซียจะยังเป็นอุปสรรคในการเติบโตของแอฟริกาใต้ นอกจากนี้ แอฟริกาใต้ยังเผชิญปัญหาการว่างงานและความยากจนที่ยังคงเป็นความท้าทายสำคัญ รวมถึงปัญหาขาดแคลนไฟฟ้าที่จำเป็นต้องเร่งแก้ไข

สกุลเงิน ตัวอย่างสกุลเงิน : แรนด์ (South African rand-ZAR)

อัตราแลกเปลี่ยนต่อดอลลาร์สหรัฐ : 1 ดอลลาร์สหรัฐ : 15.96 แรนด์

อัตราแลกเปลี่ยนต่อบาท : 1 บาท : 0.50 แรนด์ (ม.ค.2569)

ดัชนีเศรษฐกิจสำคัญ

ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) : 426,380 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ปี 2568 ของ IMF)

อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ : 1.15%

อัตราเงินเฟ้อ : 3.4%

รายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปี : 6,670 ดอลลาร์สหรัฐ

แรงงาน : 25,200,000 คน

อัตรารว่างงาน : 32.7%

ผลผลิตการเกษตร : ข้าวโพด ข้าวสาลี อ้อย ผลไม้ ผัก เนื้อวัว เนื้อสัตว์ปีก เนื้อแกะ ขนสัตว์ ผลผลิตจากนมวัว

ผลผลิตภาคอุตสาหกรรม : เหล็กกล้า (เป็นประเทศผู้ผลิตเหล็กกล้า ทองคำ และโครเมียมรายใหญ่ที่สุดของโลก)

โรงงานผลิตรถยนต์ เครื่องใช้โลหะ เครื่องจักรกล สิ่งทอ เหล็กและเหล็กกล้า เคมีภัณฑ์ ปุ๋ยเคมี ผลิตภัณฑ์อาหาร และการซ่อมเรือพาณิชย์

ดุลการค้าระหว่างประเทศ : ได้ดุลการค้า 3,484,800 ดอลลาร์สหรัฐ

มูลค่าการส่งออก : 110,607,524 ดอลลาร์สหรัฐ

สินค้าส่งออก : ทองคำ เพชร แพลทินัม โลหะ และสินแร่อื่น ๆ เครื่องจักรกลและอุปกรณ์

คู่ค้าส่งออกที่สำคัญ : จีน 11.29% สหรัฐฯ 7.52% เยอรมนี 6.77% อื่น ๆ 5.78% และโมซัมบิก 5.59%

มูลค่าการนำเข้า : 107,122,724 ดอลลาร์สหรัฐ

สินค้านำเข้า : เครื่องจักรกลและอุปกรณ์ เคมีภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์จากปิโตรเลียม อุปกรณ์วิทยาศาสตร์ และอาหาร

คู่ค้านำเข้าที่สำคัญ : จีน 20.46% สหรัฐฯ 8.59% เยอรมนี 8.11% อินเดีย 6.97% สหรัฐอเมริกา 3.73%

ทรัพยากรธรรมชาติ : ทองคำ โครเมียม พลวง ถ่านหิน สินแร่ เหล็ก แมงกานีส นิกเกิล ฟอสเฟต ดีบุก ยูเรเนียม แร่ธาตุหายาก : อัญมณี เพชร แพลทินัม ทองแดง วาเนเดียม อัลลอย เหล็ก และก๊าซธรรมชาติ

การทหาร กองทัพแห่งชาติแอฟริกา (South African National Defense Force-SANDF) ประกอบด้วย ทบ. ทอ. และหน่วยแพทย์ทหาร งบประมาณด้านการทหารเมื่อปี 2567 จำนวน 2,860 ล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็น 0.67% ของ GDP กำลังพลรวม : 69,200 นาย (ทบ. 35,250 นาย ทอ. 5,550 นาย ทอ. 8,900 นาย หน่วยแพทย์ทหาร 6,900 นาย และอื่น ๆ 12,600 นาย) กำลังพลสำรอง 15,050 นาย (ทบ. 12,250 นาย ทอ. 850 นาย ทอ. 850 นาย และหน่วยแพทย์ทหาร 1,100 นาย) การส่งทหารประจำการต่างประเทศ ได้แก่ ภารกิจ MONUSCO ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก 1,135 นาย และกองกำลังของ Southern African Development Community (SADC) ในโมซัมบิก 1,000 นาย และในสาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก 600 นาย

ยุทโธปกรณ์สำคัญ :

ทบ. ได้แก่ รถถังหลัก (MBT) 24 คัน รถถังจู่โจม (ASLT) 50 คัน รถหุ้มเกราะทหารราบ (IFV) 534 คัน รถหุ้มเกราะลำเลียงพล (APC) 810 คัน รถหุ้มเกราะกู้ภัย (ARV) รุ่น Gemsbok รถถังทอดสะพาน (VLB) รุ่น Leguan ทุ่นระเบิดดักรถถัง (Mine Warfare) รุ่น Husky อาวุธนำวิถีต่อสู้รถถัง (MSL) ปืนไร้แรงสะท้อน ถอยหลังต่อสู้รถถัง (RCL) รุ่น M40A1 ปืนใหญ่ประเภ้อัตตาจร (SP) ลากจูง (TOWED) เครื่องยิงระเบิด MRL และ MOR รวม 1,240 กระบอก อากาศยานไร้คนขับ จรวดต่อสู้อากาศยานพื้นสู่อากาศ (SAM) และปืนต่อสู้ อากาศยานประเภ้อัตตาจร (SP) และลากจูง (TOWED) รวม 40 กระบอก

ทอ. ได้แก่ เรือดำน้ำ 2 ลำ เรือฟรีเกต 4 ลำ เรือลาดตระเวนและเรือรบชายฝั่ง 4 ลำ เรือกวาดทุ่นระเบิด 3 ลำ และเรือส่งกำลังบำรุง 2 ลำ

ทอ. ได้แก่ เครื่องบินโจมตีพื้นดิน (FGA) 24 เครื่อง เครื่องบินขนส่ง (TPT) 23 เครื่อง และเครื่องบินสำหรับการฝึก (TRG) 59 เครื่อง เฮลิคอปเตอร์โจมตี (ATK) 11 เครื่อง เฮลิคอปเตอร์อเนกประสงค์ (MRH) 4 เครื่อง เฮลิคอปเตอร์ขนส่ง (TPT) 69 เครื่อง ขีปนาวุธแบบอากาศสู่อากาศ (AAM) และระเบิดนำวิถีด้วยเลเซอร์

สมาชิกองค์การระหว่างประเทศ ACP, AfDB, AIIB, AU, BIS, BRICS, C, CD, FAO, FATF, G-20, G-24, G-5, G-77, IAEA, IBRD, ICAO, ICC (national committees), ICCT, ICRM, IDA, IFAD, IFC, IFRCs, IHO, ILO, IMF, IMO, IMSO, Interpol, IOC, IOM, IPU, ISO, ITSO, ITU, ITUC (NGOs), MIGA, MONUSCO, NAM, NSG, OECD (enhanced engagement), OPCW, Paris Club (associate), PCA, SACU, SADC, UN, UNAMID, UNCTAD, UNESCO, UNHCR, UNIDO, UNISFA, UNITAR, UNOOSA, UNWTO, UPU, Wassenaar Arrangement, WCO, WFTU (NGOs), WHO, WIPO, WMO, WTO และ ZC

การขนส่งและโทรคมนาคม มีท่าอากาศยาน 407 แห่ง ที่สำคัญ ได้แก่ ท่าอากาศยานนานาชาติ O.R. Tambo ที่นครโจฮันเนสเบิร์ก ท่าอากาศยานนานาชาติ Cape Town ที่เมืองเคปทาวน์ และท่าอากาศยานนานาชาติ King Shaka ที่เมืองเดอร์บัน เส้นทางคมนาคมทางบก มีทางรถไฟระยะทาง 20,953 กม. ถนนระยะทาง 750,000 กม. มีท่าเรือสำคัญ ได้แก่ Cape Town, Durban, Port Elizabeth, Richards Bay และ Saldanha Bay การโทรคมนาคม มีโทรศัพท์พื้นฐานให้บริการประมาณ 1,472,000 เลขหมาย โทรศัพท์เคลื่อนที่ 124,000,000 เลขหมาย รหัสโทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศ +27 จำนวนผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ต 80,800,000 คน รหัสโดเมนอินเทอร์เน็ต .za

การเดินทาง การบินไทยยกเลิกเที่ยวบินตรงระหว่างกรุงเทพฯ-นครโจฮันเนสเบิร์ก เมื่อ ม.ค.2558 และไม่มีสายการบินของแอฟริกาใต้ที่บินตรงมาไทยเช่นกัน แต่สามารถใช้บริการสายการบินอื่นได้ โดยอาจใช้เวลาเดินทางอย่างน้อยประมาณ 18 ชม. ขึ้นอยู่กับการต่อเที่ยวบิน เวลาของแอฟริกาใต้ช้ากว่าไทยประมาณ 6 ชม. คนไทยสามารถเดินทางเข้าแอฟริกาใต้ได้ 30 วัน โดยไม่ต้องขอรับการตรวจลงตรา เว็บไซต์ข้อมูลการท่องเที่ยว : www.southafricatourism.com

สถานการณ์สำคัญที่น่าติดตาม

1) ความสัมพันธ์ที่ตึงเครียดระหว่างแอฟริกาใต้กับสหรัฐฯ รัฐบาลแอฟริกาใต้เผชิญความท้าทายทางการเมืองระหว่างประเทศและการดำเนินความสัมพันธ์กับมหาอำนาจ หลังจากสหรัฐฯ กล่าวหาว่าแอฟริกาใต้ดำเนินนโยบายแบ่งแยกสีผิว (Apartheid) ต่อชาวแอฟริกาเนอร์ (Afrikaner/ชนผิวขาวในแอฟริกาใต้) จากการผ่านร่างกฎหมายปฏิรูปที่ดิน ขณะที่ชาวแอฟริกาเนอร์จำนวนหนึ่งร้องขอไปลี้ภัยในสหรัฐฯ เนื่องจากหวาดกลัวการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวแอฟริกาเนอร์ในแอฟริกาใต้ แต่รัฐบาลแอฟริกาใต้ปฏิเสธข้อกล่าวหาดังกล่าวนอกจากนี้ สหรัฐฯ ประกาศมาตรการภาษีตอบโต้แอฟริกาใต้ที่ 30% เมื่อ เม.ย.2568 อีกทั้งปฏิเสธที่จะเข้าร่วมการประชุมสุดยอด G20 ที่แอฟริกาใต้ เมื่อ พ.ย.2568 ซึ่งทำให้ความสัมพันธ์ทั้งสองประเทศชะงักงัน ส่งผลเสียต่อเศรษฐกิจและภาพลักษณ์แอฟริกาใต้อย่างมาก

2) เสถียรภาพและการบริหารประเทศของรัฐบาลเอกภาพแห่งชาติที่เกิดจากการรวมพรรค ANC ซึ่งเป็นพรรครัฐบาลเดิมที่ครองเสียงข้างมากในสภา กับพรรค DA อดีตฝ่ายค้าน ทั้งนี้ การที่ทั้งสองพรรคมีนโยบายและจุดมุ่งหมายทางการเมืองแตกต่างกัน เฉพาะอย่างยิ่งนโยบายเศรษฐกิจและกลุ่มผู้สนับสนุนผิวสี-ผิวขาว

อาจทำให้การกำหนดนโยบายด้านเศรษฐกิจไม่ราบรื่น และไม่สามารถปรับนโยบายได้ตามต้องการ ส่งผลกระทบต่อภาคการลงทุน

3) การฟื้นฟูเศรษฐกิจที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 และวิกฤตรัสเซีย-ยูเครน โดยรัฐบาลใช้ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก ส่งเสริมธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยเฉพาะภาคอุตสาหกรรมในท้องถิ่น เพื่อรองรับความต้องการของตลาดในประเทศ ลดการนำเข้า รวมถึงส่งเสริมให้ส่งออกไปยังต่างประเทศเพิ่มขึ้น

4) ปัญหาการขาดแคลนไฟฟ้า จากกรณีที่โรงไฟฟ้ามีอัตราการผลิตลดลง แรงงานรวมตัวหยุดงานประท้วงเรื่องค่าแรง และโรงไฟฟ้าเสื่อมโทรม เพราะใช้งานมานาน ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจของประเทศ แม้รัฐบาลแอฟริกาใต้อยู่ระหว่างการพัฒนาโครงการก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังงานนิวเคลียร์ แต่ยังคงจำเป็นต้องใช้เวลานานอีกหลายปีจึงจะสามารถผลิตกระแสไฟฟ้าได้

5) กระแสเกลียดกลัวชาวต่างชาติ (Xenophobia) ยังคงมีอยู่ ซึ่งเกิดจากปัจจัยกระตุ้น เช่น ความไม่เท่าเทียมกันของรายได้ ความเกลียดชังระหว่างกลุ่ม การเหยียดเชื้อชาติ ความยากจน การว่างงาน และการแข่งขันเพื่อแย่งชิงทรัพยากร ส่งผลให้เกิดการคุกคามผู้อพยพและแรงงานต่างชาติ ซึ่งปัญหาดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างแอฟริกาใต้กับประเทศเพื่อนบ้านได้

6) ปัญหาเสพติด สภาพภูมิศาสตร์ที่เป็นศูนย์กลางการเดินทางที่ใหญ่ที่สุดในแอฟริกา และความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างประเทศที่หลากหลายของแอฟริกาใต้ ทำให้แอฟริกาใต้เป็นศูนย์กลางการค้ายาเสพติดในภูมิภาคแอฟริกาใต้ทะเลทรายซาฮารา (Sub-Saharan Africa) และเป็นจุดเชื่อมโยงที่สำคัญในเครือข่ายลักลอบขนเฮโรอีนที่ผลิตในอัฟกานิสถานไปยังยุโรป แอฟริกา และออสเตรเลีย รวมถึงเฮโรอีนจากปากีสถานหรืออิหร่าน โดยใช้เส้นทางทางทะเลจากชายฝั่งทางใต้ของปากีสถานและอิหร่านผ่านมหาสมุทรอินเดีย

ความสัมพันธ์กับไทย

สาธารณรัฐแอฟริกาใต้เป็นประเทศสำคัญประเทศหนึ่งสำหรับไทยในทวีปแอฟริกา โดยเฉพาะการเป็นหุ้นส่วนหลักทางยุทธศาสตร์ของไทยในความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม รัฐบาลไทยและแอฟริกาใต้สถาปนาความสัมพันธ์ทางกงสุลระหว่างกันเมื่อ 9 มี.ค.2535 และสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างกันเมื่อ 9 ธ.ค.2536 หน่วยงานราชการไทยในแอฟริกาใต้ ได้แก่ สอท. ณ กรุงพริทอเรีย สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ และสำนักงานผู้ช่วยทูตฝ่ายทหาร ขณะที่แอฟริกาใต้มี สอท. ประจำประเทศไทย ที่กรุงเทพฯ

ความสัมพันธ์กับไทยในภาพรวมมีความใกล้ชิดต่อเนื่อง เนื่องจากความสัมพันธ์ของสองประเทศเป็นไปอย่างราบรื่น และมีแนวโน้มจะขยายความสัมพันธ์ระดับทวิภาคีเพื่อส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันให้มากขึ้น ทั้งนี้ แอฟริกาใต้เป็นหนึ่งในประเทศที่สนับสนุนไทยในการเจรจาจัดทำข้อตกลงการค้าเสรี (FTA) กับสหภาพศุลกากรแอฟริกาตอนใต้ (Southern African Customs Union-SACU) และการสมัครเข้าร่วมกลุ่ม BRICS

ความสัมพันธ์ทางการค้า แอฟริกาใต้เป็นคู่ค้าลำดับที่ 29 ของไทย โดยเมื่อปี 2567 มีมูลค่าการค้าอยู่ที่ 3,670.37 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (129,227.89 ล้านบาท) ไทยส่งออกมูลค่า 3,068.62 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (107,756.73 ล้านบาท) นำเข้ามูลค่า 601.75 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (21,471.16 ล้านบาท) และไทยเป็นฝ่ายได้เปรียบดุลการค้า 2,466.87 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (86,285.57 ล้านบาท) ขณะที่มูลค่าการค้าห้วง ม.ค.-ต.ค.2568 อยู่ที่ 3,420.68 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (112,861.39 ล้านบาท) โดยไทยส่งออกมูลค่า 2,732.10 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (89,753.79 ล้านบาท) นำเข้ามูลค่า 688.58 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (23,107.60 ล้านบาท)

สินค้าส่งออกของไทยไปแอฟริกาใต้ที่สำคัญ ได้แก่ รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ เครื่องยนต์สันดาปภายในแบบลูกสูบและส่วนประกอบ ข้าว ผลิตภัณฑ์ยาง เครื่องจักรกลและส่วนประกอบของเครื่องจักรกลเหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป เม็ดพลาสติก

สินค้านำเข้าจากแอฟริกาใต้ที่สำคัญ ได้แก่ สินแร่โลหะอื่น ๆ เศษโลหะและผลิตภัณฑ์ เคมีภัณฑ์ เครื่องเพชรพลอย อัญมณี เงินแท่งและทองคำ ส่วนประกอบและอุปกรณ์ยานยนต์ น้ำมันดิบ เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ เยื่อกระดาษและเศษกระดาษ ยูทอปัจจัย เครื่องดื่มประเภทน้ำแร่ น้ำอัดลมและสุรา เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์

แอฟริกาใต้มีความสำคัญทางเศรษฐกิจกับไทยมากที่สุดในทวีปแอฟริกา เนื่องจากเป็นประเทศที่มีวัตถุดิบมาก ประชาชนมีรายได้และอำนาจการซื้อมากกว่าประเทศใกล้เคียงอื่น ๆ อีกทั้งเป็นประตูการค้าสำคัญในการส่งออกไปประเทศเพื่อนบ้าน นอกจากนี้ แอฟริกาใต้ยังเป็นตลาดส่งออกข้าวที่สำคัญของไทย เนื่องจากเป็นผู้นำเข้าข้าวไทยอันดับที่ 2 ของโลก และอันดับที่ 1 ของภูมิภาคแอฟริกา โดยเมื่อปี 2567 แอฟริกาใต้นำเข้าข้าวจากไทยประมาณ 833,000 ตัน คิดเป็น 8.38% ของปริมาณการส่งออกทั้งหมดของไทย นอกจากนี้เมื่อปี 2568 กระทรวงพาณิชย์ลงนามข้อตกลงซื้อขายข้าวไทยกับผู้นำเข้าแอฟริกาใต้ 391,000 ตัน มูลค่ากว่า 199.50 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (7,300 ล้านบาท) ซึ่งเป็นการขยายโอกาสทางการค้าของไทยสู่ตลาดแอฟริกาใต้ที่เติบโตต่อเนื่อง

ชาวแอฟริกาใต้ที่เดินทางมาไทยเมื่อปี 2567 มีจำนวน 67,928 คน เพิ่มขึ้น 7,648 คน (12.69%) จากปี 2566 ที่มีจำนวน 60,280 คน นอกจากนี้ ยังมีนักธุรกิจแอฟริกาใต้เข้ามาลงทุนในไทย อาทิ ธุรกิจสายการบิน อุตสาหกรรมเหล็กและเหล็กกล้า ผลไม้กระป๋อง และธุรกิจ e-commerce อีกทั้งแอฟริกาใต้ยังมีโครงการที่ได้รับอนุมัติส่งเสริมการลงทุนในไทยจำนวน 1 โครงการ เป็นอุตสาหกรรมเบา (อัญมณีและเครื่องประดับ) มูลค่า 7.3 ล้านบาท

คนไทยที่อาศัยอยู่ในแอฟริกาใต้มีจำนวน 2,024 คน (ก.พ.2568) ส่วนธุรกิจไทยที่ไปลงทุนในแอฟริกาใต้ส่วนใหญ่เป็นธุรกิจขนาดกลางและย่อม ได้แก่ ร้านอาหาร และสปาจำนวนกว่า 20 ร้าน ปัจจุบันมีการลงทุนขนาดใหญ่เพิ่มขึ้น อาทิ กลุ่มธุรกิจบ้านปลูกลงทุนในธุรกิจก่อสร้างโรงแรม และเหมืองถ่านหิน กลุ่มเครือเจริญโภคภัณฑ์ลงทุนในธุรกิจค้าข้าว สินค้าเกษตรและอาหารแปรรูป บริษัทค้าสากลปูนซีเมนต์ไทยลงทุนในธุรกิจค้าเม็ดพลาสติกและสินค้ากระป๋อง และบริษัทอิตาเลียนไทยลงทุนในธุรกิจก่อสร้างโรงแรมและสนามกอล์ฟ นอกจากนี้ ยังมีโรงงานผลิตสีสำหรับใช้กับถนนที่เมืองเดอร์บัน ซึ่งเป็นโรงงานอุตสาหกรรมของไทยแห่งแรกในแอฟริกาตอนใต้ และบริษัท Thai Export 1980 (T Group) ซึ่งเปิดศูนย์กระจายสินค้าในแอฟริกาใต้

Matamela Cyril Ramaphosa

- ตำแหน่ง** ประธานาธิบดีแอฟริกาใต้ และประธานพรรค African National Congress (ANC)
- เกิด** 17 พ.ย.2495 (อายุ 74 ปี/ปี 2569) ที่เขต Soweto นครโจฮันเนสเบิร์ก มีบิดาเป็นตำรวจ ชื่อนาย Samuel Ramaphosa มารดาชื่อ นาง Erdmuth Ramaphosa มีพี่น้อง 3 คน โดยเป็นบุตรคนที่ 2
- สถานภาพทางครอบครัว** สมรสแล้ว และมีบุตร 5 คน โดยนาง Tshepo Motsepe ภรรยาคนปัจจุบันเป็น ภรรยาคนที่ 3 และมีบุตรด้วยกัน 4 คน
- การศึกษา**
- ปี 2515 - เคยศึกษาปริญญาตรี ด้านกฎหมาย ที่ University of the North (Turfloop) จังหวัด Limpopo แต่ไม่สำเร็จการศึกษา เนื่องจากร่วมเคลื่อนไหวทางการเมืองกับ กลุ่มนักศึกษาจนถูกจับกุมในข้อหาก่อเหตุประท้วงและจลาจล 2 ครั้ง เมื่อปี 2517 และปี 2519
- ปี 2524 - ปริญญาตรี ด้านกฎหมาย ที่ University of South Africa (UNISA)
- ประวัติการทำงาน**
- ปี 2524 - ที่ปรึกษาฝ่ายกฎหมายของ Council of Unions of South Africa (CUSA)
- ปี 2525 - ก่อตั้งสหภาพแรงงานเหมือง National Union of Mineworkers (NUM) ต่อมาเป็นสหภาพแรงงานขนาดใหญ่ที่สุดและมีอิทธิพลสูง
- ธ.ค.2525-มิ.ย.2534 - ดำรงตำแหน่งเลขาธิการใหญ่คนแรกของ NUM
- ปี 2540 - กรรมการบริษัท New Africa Investments Limited
- ปี 2544 - ก่อตั้งและเป็นประธานบริหารบริษัท Shanduka Group ซึ่งลงทุนในภาค ทรัพยากร พลังงาน อสังหาริมทรัพย์ การธนาคาร ประกันภัย และโทรคมนาคม
- มี.ค.2550 - ประธานร่วมของบริษัท Mondi ซึ่งเป็นกลุ่มบริษัทระหว่างประเทศชั้นนำ ด้านกระดาษและบรรจุภัณฑ์
- ประวัติทางการเมือง**
- ปี 2525 - มีบทบาทเคลื่อนไหวต่อต้านนโยบายแบ่งแยกสีผิวของรัฐบาลแอฟริกาใต้ เป็นเวลาหลายปี

- ม.ค.2533 - มีบทบาทช่วยปล่อยตัวนักโทษทางการเมืองของพรรค African National Congress (ANC) ในแอฟริกาใต้
- ก.ค.2534 - ได้รับเลือกตั้งเป็นเลขาธิการใหญ่ของพรรค ANC
- ปี 2537 - ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกรัฐสภา
- 24 พ.ค.2537 - ได้รับเลือกตั้งเป็นประธานสภารัฐธรรมนูญ (Constitutional Assembly)
- ม.ค.2540 - ลาออกจากตำแหน่งทางการเมือง
- ปี 2540 - ได้รับเลือกเป็นสมาชิก ANC National Executive Committee ด้วยคะแนนเสียงเป็นลำดับที่ 1
- ปี 2550 - ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิก ANC National Executive Committee อีกครั้ง
- 18 ธ.ค.2555 - ได้รับเลือกตั้งเป็นรองประธานพรรค ANC
- 25 พ.ค.2557-ปี 2561 - ดำรงตำแหน่งรองประธานาธิบดี
- 3 มิ.ย.2557 - ดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการ National Planning Commission
- 18 ธ.ค.2560 - ได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งประธานพรรค ANC
- 15 ก.พ.2561 - ได้รับเลือกจากสภาผู้แทนราษฎรโดยปราศจากคู่แข่ง ให้เข้าดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีแทนประธานาธิบดี Jacob Zuma ที่ลาออกก่อนครบวาระ
- 8 พ.ค.2562 - พรรค ANC ชนะการเลือกตั้งทั่วไป ส่งผลให้นายรามามาโฟซาได้รับเลือกจากสภาผู้แทนราษฎรให้ดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีแบบเต็มวาระ สมัยแรก
- 25 พ.ค.2562 - สาบานตนเข้ารับตำแหน่งประธานาธิบดีแอฟริกาใต้คนที่ 5
- 10 ก.พ.2563-6 ก.พ.2564 - ดำรงตำแหน่งประธานสมัชชาใหญ่ (Assembly) ของสหภาพแอฟริกา (AU)
- 16 มิ.ย.2567 - ได้รับเลือกจากสภาผู้แทนราษฎรให้ดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีเป็นสมัยที่ 2
- ข้อมูลอื่น ๆ ที่น่าสนใจ** - เป็นบุคคลที่ร่ำรวยมากในแอฟริกาใต้ โดยคาดว่ามีมูลค่าทรัพย์สินประมาณ 6,400 ล้านดอลลาร์ (ประมาณ 550 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) เนื่องจากเป็นผู้บริหารและถือหุ้นในหลายบริษัท และเป็นเจ้าของทรัพย์สินอีกหลายรายการ เช่น ทรัพย์สิน 30 แห่งในนครโจฮันเนสเบิร์ก และอพาร์ทเมนต์ 2 แห่งในเมืองเคปทาวน์

คณะรัฐมนตรีแอฟริกาใต้

ประธานาธิบดี	Matamela Cyril Ramaphosa
รองประธานาธิบดี	Paul Shiphokosa Mashatile
รมต.ประจำสำนักประธานาธิบดี	Khumbudzo Phophi Silence Ntshavheni
รมว.กระทรวงเกษตร	John Henry Steenhuisen
รมว.กระทรวงการศึกษาขั้นพื้นฐาน	Siview Gwarube
รมว.กระทรวงการสื่อสารและเทคโนโลยีดิจิทัล	Mmoba Solomon Malatsi
รมว.กระทรวงความร่วมมือด้านการบริหารและจารีตประเพณี	Velenkosini Fiki Hlabisa
รมว.กระทรวงกลาโหมและทหารผ่านศึก	Matsie Angelina Motshekga
รมว.กระทรวงการไฟฟ้าและพลังงาน	Kgosientso David Ramokgopa
รมว.กระทรวงการจ้างงานและแรงงาน	Nomakhosazana Meth
รมว.กระทรวงสิ่งแวดล้อม ป่าไม้ และการประมง	Willem Aucamp
รมว.กระทรวงการคลัง	Enoch Godongwana
รมว.กระทรวงสาธารณสุข	Pakishe Aaron Motsoaledi
รมว.กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี	Nobuhle Pamela Nkabane
รมว.กระทรวงมหาดไทย	Leon Amos Schreiber
รมว.กระทรวงการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์	Mmamoloko Tryphosa Kubayi
รมว.กระทรวงการต่างประเทศ	Ronald Ozzy Lamola
และความร่วมมือระหว่างประเทศ	
รมว.กระทรวงยุติธรรมและการพัฒนารัฐธรรมนูญ	Thembisile Phumelele Simelane
รมว.กระทรวงการปฏิรูปที่ดินและพัฒนาชนบท	Mzwanele Nyhontso
รมว.กระทรวงราชทัณฑ์	Petrus Johannes Groenewald
รมว.กระทรวงทรัพยากรเหมืองแร่และปิโตรเลียม	Gwede Samson Mantashe
รมว.กระทรวงการตำรวจ	Firoz CACHALIA
รมว.กระทรวงบริหารและการจัดการสาธารณสุข	Inkosi Elphas Mfakazeleni Buthelezi
รมว.กระทรวงงานสาธารณสุขและโครงสร้างพื้นฐาน	Dean William Macpherson
รมว.กระทรวงการพัฒนาธุรกิจขนาดเล็ก	Stella Tembisa Ndabeni-Abrahams
รมว.กระทรวงพัฒนาสังคม	Nokuzola Gladys Tolashe
รมว.กระทรวงกีฬา ศิลปะ และวัฒนธรรม	Gayton McKenzie
รมว.กระทรวงท่องเที่ยว	Patricia De Lille
รมว.กระทรวงการค้า อุตสาหกรรม และการแข่งขัน	Mpho Parks Franklyn Tau
รมว.กระทรวงคมนาคม	Barbara Dallas Creecy
รมว.กระทรวงการจัดการน้ำและสุขาภิบาล	Pemmy Castelina Pamela Majodina
รมว.กระทรวงสตรี เยาวชน และคนพิการ	Lydia Sindisiwe Chikunga
รมว.กระทรวงการวางแผน ตรวจสอบ และประเมินผล	Maropene Lydia Ramokgopa

(ม.ค.2569)